KAUPPAKAMARI

LAUSUNTO
19.11.2019

Eduskunta / Verojaosto

Viite: HE 85/2019 vp lausunto

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023 sekä laeiksi verontilityslain ja tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan verojaosto on pyytänyt Keskuskauppakamarilta asiantuntijalausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023 sekä laeiksi verontilityslain ja tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta. Keskuskauppakamarin asiantuntijoina esitämme lausuntonamme kunnioittaen seuraavaa.

Yksityisten investointien lisäämiseksi hallitus päätti ottaa käyttöön kone- ja laiteinvestointien kaksinkertaisen poistomahdollisuuden verotuksessa vuosina 2020-2023 vuoden 2020 talousarvion täydentämisen yhteydessä. Esityksen mukaan elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittava verovelvollinen saisi tehdä kalenterivuosina 2020-2023 käyttöön ottamansa irtaimeen käyttöomaisuuteen kuuluvien koneiden, kaluston ja laitteiden hankintamenoista säännönmukaiseen poistoon verrattuna kaksinkertaisen poiston lain soveltamisaikana. Laissa tarkoitettujen koneiden, kaluston ja laitteiden vuotuinen menojäännöspoisto olisi siten nykyisen enintään 25 prosentin sijasta enintään 50 prosenttia. Korotetuista poistoista aiheutuva yhteisöveron verotuottomuutos kompensoitaisiin kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla.

Tavoite yksityisten investointien lisäämisestä on kannatettava. Korotettu poistomahdollisuus alentaa pääoman kustannusta ja siten kannustaa investoimaan. Kansainvälinen tutkimuskirjallisuus löytää positiivisia vaikutuksia vastaaville uudistuksille.[1] Toisaalta vallitseva haastava investointiympäristö ja epätyypillisen matala korkotaso alentaa verokannustimen vaikutusta.

Mahdollisuus korotettujen poistojen vähentämiseen olisi perusteltua ulottaa myös käytettyinä hankittuihin koneisiin ja laitteisiin. On epäselvää kannattaako julkisen vallan verotuksellisesti ohjata investointeja uusiin koneisiin ja laitteisiin, vai tulisiko tämä päätös jättää yrityksille itselleen. Esityksessä on arvioitu, että kaikista yritysten investoinneista vain noin 10 % kohdistuisi käytettyinä hankittuihin koneisiin ja laitteisiin, joten näiden jättämisellä korotettujen poistojen soveltamisalan ulkopuolelle ei ole fiskaalisesti suurta merkitystä. Lisäksi soveltamisalan rajauksen poistaminen yksinkertaistaisi verotusta.

[1] Ks. esim. Maffini, Xing ja Devereux (2019) ja siinä läpikäyty tutkimuskirjallisuus

Käytettyjen koneiden ja kaluston jättäminen soveltamisalan ulkopuolelle kannustaa investoimaan uusiin koneisiin ja kalusteisiin käytettyjen asemesta. Tämän voitaisiin ajatella olevan ympäristön kannalta kuormittavampaa silloin, kun kyse ei ole ympäristöystävällisempään teknologiaan siirtymisestä ja koska se lyhentää olemassa olevan kannan elinkaarta.

Esityksessä laki on määräaikainen ja loppuu vuoden 2023 jälkeen. Laki ei ehdi kokonaisvaltaisesti vaikuttaa vuonna 2020, koska lainsäädännön muutoksiin liittyy muutoskitkaa yritysten näkökulmasta. Jo varhaisessa vaiheessa tulisi arvioida, onko perusteita muuttaa verokannustin pysyväksi vai ei.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Juho Romakkaniemi
Toimitusjohtaja

Mauri Kotamäki
Pääekonomisti